

Er efterafgrødeforsøgene praksisnære?

- Chefkonsulent Leif Knudsen efterlader os med den opfattelse, at vinterafgrøder er dårligst til kvælstofhusholdning, skriver formanden for Landøkonomisk Selskab, Claus Neergaard, i denne replik, hvor han efterlyser dokumentation for, at efterafgrøder i praksis er bedre til kvælstoftilbageholdelse end vinterafgrøder.

Claus Neergaard, Gunderslevholm Gods ved Herlufmagle, er formand for Landøkonomisk Selskab.

Læserbrev

Af Claus Neergaard, formand for Landøkonomisk Selskab

Det er med interesse, at jeg har læst indlægget af chefkonsulent Leif Knudsen, Seges, om efterafgrøder versus vinterafgrøder i Effektivt Landbrug den 18. januar.

Det er rigtigt, at der i Danmark er foretaget en forkert og unødigt beslutning om at reducere kvælstofudvaskningen, men som jeg oplever efterafgrøder i praksis i dansk landbrug, så har de ikke en særlig stor effekt og slet ikke en effekt, der er proportionel med de omkostninger og det tab, efterafgrøder også afstedkommer.

Med hensyn til klimaregnskab gør efterafgrøder heller ikke nogen nytte, men gør i stedet skade på klimaet.

Der var flere nyttige og interessante informationer, men indlægget afføder også nogle kommentarer.

Jeg er én af mange, der tumler med planteavl i det daglige og som har ønsket dokumentation for, at efterafgrøder, som jeg oplever dem i praksis, er bedre til kvælstoftilbageholdelse end vinterafgrøder.

Påvist i praksisnære forsøg, tak.

Bemærkninger til forsøg

Chefkonsulent Leif Knudsen efterlader os med den opfattelse, at vinterafgrøder er dårligst til kvælstofhusholdning. Der henvises til tre forsøg – ét ved Holeby (Lolland), som jeg ikke kender – men som tilsyneladende ikke viser efterafgrødernes overlegenhed. Tværtimod, efterafgrøderne udviklede sig vist meget utilfredsstillende.

Hvis de to øvrige forsøg, som indlægget baserer sig på, er de såkaldte VirkN-forsøg, har jeg følgende bemærkninger:

På Foulum er der slet ikke udført forsøg med vinterhvede. Foulumforsøgene repræsenterer sandjordstyperne (JB 1 – 4), der dækker 70 % af det danske landbrugsareal. Der er i stedet udført forsøg med normalt sået rug og denne er ikke signifikant dårligere til kvælstofopsamling end efterafgrøden.

Efterafgrøden på Foulum er ensidig vårbyg med udlæg af rajgræs, hvilket er en ikke særlig udbredt efterafgrøde i praksis og som heller ikke er egnet til nævneværdig stor udbredelse. Tillige er det et ejendommeligt sædskifte, som ikke kendes fra praksis. Kontinuerlig dyrkning af korn i monokultur er i øvrigt imod de intentioner, som EU har om sædskifte.

Ikke egnet til stor udbredelse

Det sidste og tredje forsøg ligger på Flakkebjerg. Her er efterafgrøden olieræddike udsået i vårbyg før høst. Det er et dyrkningssystem, som kun de færreste landmænd kender til. Efter min opfattelse egner det sig ikke til at være meget udbredt og udgøre store andele af det samlede areal med efterafgrøder, da overgroning ved forsinket høst er en betragtelig risiko. De fleste efterafgrøder sås efter vinterhvede og først efter høst. Erfaringerne har nemlig vist, at efterafgrøderne kræver bearbejdet jord, hvis de skal lykkes

tilfredsstillende og skal kunne accepteres af kontrollanterne fra Landbrugsstyrelsen.

En meget tidlig udsåning (om foråret) af rajgræs som efterafgrøde i vårbyg giver efterafgrøden et forspring, som selvstændigt favoriserer efterafgrøden. Der risikeres, som alle ved, mange andre problemer med rajgræs udlagt i vårsæd om foråret, og derfor er metoden heller ikke egnet til en stor udbredelse.

Hvad angår vinterhvedeforsøgene på Flakkebjerg, er disse udført i monokultur af hvede (efter hvede). Sædskiftet her er også imod EU's intentioner om sædskifte. Her er olieræddike sået før høst, hvilket også indebærer flere risici, og metoden er heller ikke egnet til nogen stor udbredelse. Også på Flakkebjerg er den tidlige udsåning af olieræddiken et forhold, der overvurderer kvælstofoptaget hos efterafgrøder.

Efterlyser dokumentation

Når EU er imod kontinuerlig dyrkning af korn – her vinterhvede – er årsagen, at smittetrykket bliver større og udbytterne i 2., 3. og 4. års hvede lavere. En hvede, der yder lavere udbytte, har også en ringere evne til at optage kvælstof og vil derfor have en større udvaskning. Altså en dyrkningspraksis, der kan dis-favorisere og dermed undervurdere hvedens kvælstofopsamlende evne.

Vi har efterlyst forsøg, der er praksisnære og i overensstemmelse med, hvad der foregår og er muligt ude på vore bedrifter. Vi er ikke interesserede i forsøg, der ikke er praksisnære, og som kun har deres »liv« på forskernes skriveborde. Desuden må det undersøges bedre og tilskrives vinterafgrøderne, hvilke mængder af kvælstof, som de opsamler under 1 meters dybde.

Så længe der ikke er betryggende dokumentation for, at efterafgrøder er bedre end vinterafgrøder, ønsker vi, at veletablerede vinterafgrøder sidestilles med efterafgrøder. Fagligt og politisk må vi også kræve, at der er et påvist behov for, at udvaskningen reduceres, og at der er proportionalitet omkring indsatsen med at kræve efterafgrøder. Det er der ikke på det foreliggende grundlag.

- Fagligt og politisk må vi også kræve, at der er et påvist behov for, at udvaskningen reduceres, og at der er proportionalitet omkring indsatsen med at kræve efterafgrøder.

Dette er et debatindlæg, som vi har valgt at offentliggøre på vores hjemmeside og/eller i et eller flere af vores printmedier. Indlægget er udelukkende et udtryk for skribentens egne holdninger.